

VZOROVÉ VYHODNOCENÍ A IPOD

Dítě se zdravotním postižením

Vyhodnocení situace dítěte			
Příjmení a Jméno dítěte:	Palečková Sára	Datum narození:	20. 4. 2007
Adresa trvalého bydliště:	Východní 2619/37, 352 01 Aš		
Aktuální adresa:	Viz výše		
Národnost/státní příslušnost:	Česká/ČR		
Mateřský jazyk:	Český	Spisová značka:	Om 112/11

Příjmení a jméno matky:	Palečková Sylvie	Telefon:	Matka často mění telefonní číslo, její současné nám není známo. Poslední uvedený telefonní kontakt je nedostupný
Adresa:	Východní 2619/37, 352 01 Aš		
Příjmení a jméno otce:	Otec není uveden v rodném listě dítěte	Telefon:	-
Adresa:			

Další osoby podílející se na výchově dítěte:	Příjmení a jméno: Paleček Josef	Vztah k dítěti: Dědeček ze strany matky	Kontakt: Viz níže
Adresa:	Východní 2619/37, 352 01 Aš, trvalým bytem Ústí nad Orlicí (zdržuje se u dcery v Aši)		
Další osoby podílející se na výchově dítěte:	Příjmení a jméno: Nagyová Barbora	Vztah k dítěti: Partnerka matky	Kontakt: +420 775 512 849

	Nagyová Barbora		+420 775 512 849
Adresa:	Komenského 2102/27, 352 01 Aš		
Ošetřující lékař:	MUDr. Malá Kateřina		
Adresa:	Palackého 1615, 352 01 Aš		
Telefon:	+420 354 525 149		
Předškolní zařízení/škola:	Základní a praktická škola v Aši – nultý ročník		
Adresa:	Studentská 1612/13, 352 01 Aš		
Telefon:	+420 354 525 270		

Počet sourozenců:	3
--------------------------	---

Příjmení a jméno:	Eva Szabová	Datum narození:	23. 10. 2012
Příjmení a jméno:	Daniela Hakenová	Datum narození:	11. 07. 2003
Příjmení a jméno:	Matyáš Haken	Datum narození:	14. 08. 2004

Důležité informace o sourozencích

tretná činnost dětí, docházka do školy, kdo je má v péči?

- Eva Szabová, v péči matky, její otec je Jozef Szabo, který bydlí v Sokolově.
- Daniela Hakenová, v péči matky, její otec je Petr Haken. Chodí do 4. třídy základní školy Okružní v Aši
- Matyáš Haken, v péči matky, jeho otec je Petr Haken. Chodí do 3. třídy základny školy Okružní v Aši.

Důležité informace o rodině

Je dítě v péči rodičů? Pokud ne, kdo jej má v péči? Jiné osoby odpovědné za výchovu.

<p>Sára je v péči matky. Otce nemá zapsaného v rodném listě. Muž, kterého matka jako otce Sáry uvádí, to popírá. O Sáru nejvíce žádný zájem ani neplatí žádné výživné.</p> <p>Na výchově Sáry se podílí její dědeček (otec matky), který s nimi sice sdílí společnou domácnost, ale jinak je trvale hlášen na adrese v Ústí nad Orlicí. U své dcery se zdržuje z toho důvodu, aby jí vypomohl s dětmi.</p> <p>Na výchově Sáry se také částečně podílí partnerka matky Barbora Nagyová. Nežijí ve společné domácnosti, pouze se</p>
--

navštěvují.

ZDROJ: šetření v rodině – rozhovor s matkou

Jiné instituce, které s rodinou či dítětem pracují/pracovaly

- Sára byla od 11/11 do 2/13 umístěna v Jedličkově ústavu v Liberci, kde byla přijata do „ZŠ a MŠ pro tělesně postižené“
- Domov pro osoby se zdravotním postižením Mája v Chebu v době od 3/2013 do 9/2013
- Vyšetření v PPP v Chebu 4/2013

ZDROJ: spisová dokumentace

1. Vývojové prostředí dítěte

Každé z oblastí věnujme pozornost v rozsahu, který odpovídá skutečným podmínkám. V maximální možné míře vycházejme ve svém komentáři z přímých důkazů (uveďme odkaz na použité nástroje), nikoli jen z názoru či dojmu, a tyto důkazy popište. Jestliže se však budou názory výrazně lišit, zaznamenejme i tyto rozdíly.

Zdravotní stav dítěte

Zdravotní stav – aktuální a dlouhodobý zdravotní stav dítěte, růst, vývoj, tělesné a duševní prospívání, nemoci a postižení (včetně psychiatrických), úrazy. Zajištění pravidelné lékařské péče – praktický lékař, zubní lékař, další specialisté dle potřeby. Návštěvy u lékaře, preventivní lékařské prohlídky, očkování, hospitalizace, zdravotní doporučení. Strava, pitný režim, spánek a odpočinek, zrak a sluch, jemné motorické dovednosti, hrubé motorické dovednosti. Zdravotní rizika – kouření, alkohol, jiné návykové látky, obezita, anorexie, bulimie.

Sára se od narození vyvíjela velmi pomalu. Vyšetřena na neurologii, nález: dětská mozková obrna s postižením dolních i horních končetin, dle vyšetření PPP je Sára dítě trpící středně těžkým mentálním postižením (odborně se s ní pracovalo jen v době, kdy byla Sára v ústavní péči). Bývala často nemocná s horními dýchacími cestami, pravidelně proto užívá léky. Potřebuje cílenou rehabilitaci, tj. péči poučené osoby, jenž by s ní cvičila a stimulovala její tělesný, ale i duševní vývoj. Sára potřebuje hodně podnětů, aby její psychický a fyzický vývoj nestagnoval. Matka dosud problém dcery nebrala příliš na vědomí, nedocházela na odborná vyšetření ani na rehabilitaci. Nyní chce matka i dědeček Sáře maximálně pomoci, ale nevědí jak.

ZDROJ: spisová dokumentace, rozhovor s dětskou doktorkou, pozorování

Učení se

Forma komunikace, mateřský jazyk, vyjadřování se, kladení otázek, odpovídání na otázky, naslouchání, reagování, porozumění, čtení a psaní. Jiné než verbální způsoby komunikace – znaková řeč, Braillovo písmo,

a utřídit si informace, racionálně uvažovat a řešit problémy. Hry, příběhy, písničky, objevování, zkoumání, pozornost. Zapojení se do učení, přístup vzdělávání a zaměstnání, aktivní zapojení se a docházka, úspěch, přístup k odpovídajícím zdrojům. Pokrok u základních a klíčových dovedností, ambice. Speciální vzdělávací potřeby – sociální znevýhodnění, poruchy učení, zdravotní postižení.

Sára má odklad školní docházky. Navštěvuje nultý ročník na základní a praktické škole v Aši.

Sára rozumí několika slovům, ne však větám, sama se snaží komunikovat „řečí těla“ a vydáváním zvuků, umí vyjádřit „ano“ i „ne“ – blízcí lidé jí rozumějí.

Ve škole si ráda hraje s kostkami, také ráda kreslí – má špatný úchop, jemná motorika a koordinace pohybů rukou je pro ni vzhledem k postižení složitější. I pracovní činnosti ji baví, ale její pozornost je nestálá.

Matka ji dost často omlouvá z výuky, jako důvod uvádí nemoc (v 1. pol. 141 omluvených hodin). Pokud Sára navštěvuje školu, vozí ji tam matka v kočáru nebo odvozem taxi služby.

ZDROJ: rozhovor s tř. učitelkou Sáry, rozhovor s matkou

Emoční vývoj a chování

Rané citové vazby, celkové emoční nastavení, sebedůvěra, vztahy s dospělými, vztahy s vrstevníky, temperament, empatie, aktuální emoční stav.

Traumata, psychické potíže, zvládání stresových situací, pocity izolovanosti a samoty, strach, obavy. Životní styl, příslušnost k subkultuře, pozitivní faktory v chování, respektování hranic a pravidel, sebeovládání, chování ve vztahu k vrstevníkům a ve vztahu k dospělým, lehkomyšlné nebo impulsivní chování, zneužívání návykových látek, asocíální chování, sexuální projevy, delikventní chování, násilné a agresivní chování, neklid a hyperaktivita, roztržitost, udržení pozornosti, soustředění, riskování, sebepoškození.

Svým blízkým dává najevo emoce a hlásí se o své potřeby tím, že vydává zvuky, kterými vyjadřuje své pocity, co se jí líbí či nelíbí nebo co zrovna potřebuje, kýve tělem dopředu, dozadu (čím rychleji, tím je věc naléhavější).

Sára bývá často smutná, pak pláče. Trvá dlouho (i půl hodiny), než se uklidní. Nejlépe to s ní umí dědeček, který vezme plyšáky, hraje s nimi divadlo a Sára přesouvá pozornost na ně. Mívá záchvaty vzteku, hlavně, když něco chce, třeba sladkost, a dostane zamítavou odpověď. Stává se, že si Sára způsobuje bolest tím, že bouchá hlavičkou o rám postele.

ZDROJ: šetření v rodině – pozorování, rozhovor s matkou

Rodinné a sociální vztahy

Stabilní a vřelé vztahy se členy rodiny, včetně sourozenců a širší rodiny, vztahy s vrstevníky, vztahy s širší komunitou. Schopnost empatie a schopnost budování vztahů, pomoc druhým. Míra zapojení se do negativních vztahů.

Sourozenci říkají, že mají Sáru rádi, hezky se k ní chovají, pomáhají jí např. při oblékání, dávají jí najíst nebo napít.

Matyášovi někdy vadí, že se mamka tolik stará o Sáru (a Evičku). Ví, že musí, ale už si s nimi nehraje tolik jako dřív a někdy je moc unavená, smutná nebo našťvaná. Danielu baví mamce pomáhat, stará se spíše o Evu, Sára je na ni moc těžká.

Z návštěv v rodině je patrný hezký vzájemný vztah sourozenců k Sáře, hezky se k ní chovají, jsou pozorní, poznají z jejich projevů, co chce nebo co potřebuje.

Sára všechny členy rodiny rozeznává a reaguje na ně, podle matky má ale nejraději dědu.

ZDROJ: šetření v rodině – pozorování, rozhovor s dětmi

Identita

Vnímání a uvědomování si sebe sama, pozitivní obraz sama sebe, sebedůvěra, znalost vlastní a rodinné minulosti, pocit sounáležitosti s rodinou, jinými sociálními skupinami, uvědomování si příslušnosti k pohlaví, etniku, národnosti, kultuře, víře, příslušnost k subkultuře, zkušenosti s diskriminací z důvodu rasy, náboženského vyznání, věku, pohlaví, sexuální orientace nebo postižení.

Sára vnímá samu sebe. Reaguje na oslovení. Ráda si s matkou prohlíží rodinné fotografie. Poznává na nich (někdy s chybami) sebe i ostatní členy rodiny. Je patrné, že si uvědomuje a má vytvořen vztah se členy rodiny.

Má ráda svého plyšového zajíčka, nosí ho všude, i do školy.

ZDROJ: šetření v rodině – pozorování, rozhovor s matkou

Sociální prezentace

Sebereprezentace, ambice; sebedůvěra dítěte a náhled na vlastní pokroky, motivace, vytrvalost. Místo ve skupině vrstevníků.

Sára byla ve škole mezi své vrstevníky přijata, do kolektivu a společných aktivit se zapojuje, ale při hře vydrží vždy jen chvíli. Nedokáže se dlouhodobě soustředit. Téměř nemluví nebo vydává pouze zvuky. Má tam kamarádku Elišku – když ji vidí, projevuje radost. Tř. učitelka pozoruje, že si spolu s Eliškou hrají. Hezký vztah je podle ní vzájemný.

ZDROJ: rozhovor s tř. učitelkou Sáry, pozorování při šetření v rodině

Samostatnost a sebeobsluha

Základní dovednosti v oblasti sebeobsluhy – hygiena, stravování, oblékání, úklid, vyřizování běžných záležitostí. Dovednosti v oblasti sebeobsluhy a samostatnosti, znalost vlastních práv a povinností, objevování vlastních hranic a limitů, schopnost požádat o pomoc, schopnost odmítnout, rozhodování a uvědomění si důsledků, plánování osobního života, dovednost obstat v různých sociálních rolích, pozitivní odpoutávání se od rodiny.

Sára v současnosti není schopna samostatnosti a sebeobsluhy a je závislá na cizí pomoci. Komunikuje omezeně, viz „učení se“ a „emoční vývoj a chování“. Na záchod nechodí, nosí plenu. Při stravování potřebuje pomoc a neustálý dozor. Sama se neoblékne ani nesvlékne, chodí a stojí s oporou. Při procházkách venku sedí v kočáru.

ZDROJ: šetření v rodině

2. Rodičovská kapacita

Základní péče

Zajištění potravy, nápojů, tepla, obydlí, oblečení, hygieny, zajištění zdravotní péče, zajištění školní docházky, využívání služeb různých organizací – zdravotních, vzdělávacích, sociálních.

Sářina matka zvládá základní péči dobře, ale vzhledem k potřebám Sáry je to málo – podle lékařského doporučení potřebuje Sára každodenní cvičení a podněty. Sářina matka říká, že se cítí unavená a vyčerpaná, není v jejích silách se Sárou každý den cvičit.

V současné době se z větší části o Sáru a její sourozence stará otec matky, který vaří, uklízí, stará se o ni, přebaluje ji, chodí s ní na procházky. Co se týče speciální péče zaměřené na rozvoj Sáry, ani on však tuto není zatím schopen zastat.

ZDROJ: šetření v rodině, zkušenost OSPOD z dosavadní spolupráce

Zajištění bezpečí a ochrany

Zajištění bezpečného prostředí pro kojence, dítě nebo mladistvého, rozpoznání rizik doma i mimo domov, zajištění hlídání dítěte vhodnou osobou, nastavení ochrany adekvátně věku dítěte, ochrana před násilím, zneužíváním a jinými nepříznivými vlivy.

Matka se zpočátku často stěhovala, po nocích nechávala děti doma samotné.

V roce 2011 matka vycestovala do zahraničí a Sáru se sourozenci Hakenovými nechala u p. Hakena. Ten se o Sáru nebyl schopen postarat vzhledem k jejímu postižení, proto podal návrh na předběžné opatření k předání Sáry do ústavu, kde byla od listopadu 2011 umístěna. Na jaře roku 2013 si matka zažádala o svěřením nezletilé do péče, bylo jí vyhověno, avšak pod stanoveným soudním dohledem.

ZDROJ: spisová dokumentace

Citová vřelost

Vytvoření vřelého, podporující a stabilního rodinného prostředí, schopnost vytvoření citového pouta k dítěti, oceňování a povzbuzování dítěte, pocity rodiče při péči o dítě, schopnost empatie a adekvátních reakcí na dítě.

Na matce je patrná emoční i fyzická únava. Neprojevuje při komunikaci s dětmi city, spíše jim říká, co je třeba udělat, je zahlcena starostmi o chod domácnosti a péči o děti. Z rozhovoru se staršími dětmi vyplynulo, že nejsou příliš chváleny, podpořeny před překonáním překážek, např. písemky ve škole. Ale když donesou dobrou známku, vždy to mamce řeknou, protože to jí udělá radost.

Při pozorování nebyly projevy citové vřelosti zaznamenány.

ZDROJ: šetření v rodině – rozhovor s dětmi, pozorování

Stimulace a podněty

Aktivní poskytování podnětů potřebných k vývoji dítěte. Častá interakce rodiče s dítětem. Podpora v zájmech a činnostech a poskytování podnětů a vytváření příležitostí pro sociální kontakt. Podpora a umožnění přístupu ke vnějším zdrojům informací. Motivace k učení a vzdělávání.

Matka Sáru vychovává a vede pocitově, zajistí v rozsahu svých znalostí a zkušeností základní péči, ale další aktivity, které by Sáru rozvíjely, nebyly zaznamenány. Sama říká, že neví, co by s ní měla dělat, jak by s ní měla pracovat, i když by ráda, aby byla Sára samostatnější. Dědeček v tomto směru matku také nesupluje.

ZDROJ: šetření v rodině – pozorování

Vedení a hranice

Poskytování jasného, důsledného a vhodného vedení dítěti, stanovení hranic a pravidel žádoucího chování, včetně nastavení hranic vzhledem k rizikům. Míra kontroly, tolerance a pozitivních vzorů chování. Podpora samostatnosti.

Matka je schopna stanovit hranice a mantinely ve výchově, je vidět, že ji děti respektují. Ve vztahu k Sáře si ale v tomto směru neví rady. Starší děti jsou velice samostatné. K tomu byly dříve vedeny nikoli matkou, ale okolnostmi, kdy bývaly doma často samotné, nyní je to spíše tím, že matka je plně vytížena péčí o Sáru a malou Evu.

ZDROJ: šetření v rodině – pozorování, rozhovor s matkou, spisová dokumentace

Stabilita

Stálé rodinné prostředí, změny ve složení domácnosti, míra stěhování rodiny, změny škol, změny zaměstnání rodičů. Předvídatelné chování rodičů. Jednotný výchovný styl rodičů.

Matka se s dětmi často stěhovala, ale bylo to vždy v rámci jednoho města. Složení domácnosti je od jara 2013 stejné, soužití matky s dědečkem bezkonfliktní, tj. prostředí stabilní. Děti navštěvují stále stejnou školu.

ZDROJ: spisová dokumentace, rozhovor s matkou

3. Rodina a prostředí

Rodinná historie a fungování rodiny

Velikost a složení rodiny, kulturní zázemí rodiny. Fungování rodiny, včetně rituálů, atmosféra v rodině, vztah rodiny ke vzdělání. Historie rodiny – zdroje pomoci, zvládání krizových situací, nemoci, úmrtí blízké osoby, násilí, zneužívání návykových látek, trestná činnost, chybějící rodič, rozpad vztahu, zdravotní stav pečujících osob v rodině, zneužívání.

Matka žila se svým přítelem p. Hakenem, dětmi Hakenovými a Sárou v Sokolově. Posléze si našla nového přítele a odletěla s ním ke své kamarádce do Anglie (10/2011). Děti nechala p. Hakenovi, viz „zajištění bezpečí a ochrany“. Tehdy se rodina dostala do evidence OSPOD.

V době kdy se matka vrátila z Anglie (11/2012), byla již nezletilá Sára umístěna v ústavu. Své dvě děti Hakenovy si vzala zpět do své péče, hned také podala návrh na zrušení ústavní výchovy Sáry.

Na žádost matky, aby nezletilou mohla navštěvovat, než dojde ke zrušení ústavní výchovy, byla Sára v březnu 2013 přemístěna do DOZP Mája v Chebu.

Od 9/2013 má matka Sáru ve své péči.

ZDROJ: spisová dokumentace

Širší rodina

Formální a neformální podpůrné sítě v rámci širší rodiny a dalších osob; role a odpovědnost širší rodiny v rámci zajištění potřeb dítěte.

Na výchově Sáry se z největší části podílí otec matky, viz „základní péče“. Matka většinu času tráví péčí o další své děti a o domácnost, a pak se svou partnerkou. Společně nežijí, partnerka ji navštěvuje nebo matka dochází do její domácnosti. Starší děti ji oslovují „Baru“. Říkají, že je s ní legrace, někdy jdou spolu na procházku nebo na hřiště, když jsou hodní, koupí jim lízátko nebo zmrzlinu.

Sára nemá žádný jiný kontakt s rodinou matky, matka matky je po smrti a sourozence matka nemá. S žádnými jinými příbuznými se nikdy nestýkala.

Údajný otec Sáry ani jeho rodina o kontakt nemají zájem, popírají příbuzenský vztah (matka odmítla nechat udělat testy na DNA).

ZDROJ: šetření v rodině – rozhovor s matkou, dědečkem, staršími dětmi

Bydlení

Druh bydlení, vybavení domácnosti, vlastnický vztah, prostor pro dítě v rámci bytu, možnost soukromí.

Matka bydlí s dětmi a svým otcem v pronajatém bytě o velikosti 2 + 1. V tomto bytě bydlí zhruba dva měsíce. Byt je ve 2. patře s výtahem. Dětský pokoj je zařízen palandami a rozkládacím gaučem, kde spí Daniela, Matyáš, Eva a dědeček, skříň na oblečení a pracovním stolem, kde si děti dělají úkoly nebo kreslí. Ve druhém pokoji má matka matraci na spaní a dětskou postýlku pro Sáru. Také je zde policový díl, kde mají děti v krabicích hračky. Domácnost je dobře, funkčně uspořádaná, uklizená, matka zde měla dostatek jídla. Byt ale není bezbariérový, tj. nainstalované prahy, dveře na kliku (i kdyby se Sára pokusila sama např. dolézt na toaletu, nedokázala by si zřejmě otevřít). Matka nemá žádné kompenzační pomůcky, které by napomáhaly soběstačnosti Sáry, říká, že dosud o ničem takovém neslyšela.

ZDROJ: šetření v rodině – rozhovor s matkou, pozorování

Zaměstnání

Kdo z domácnosti pracuje, jaký je jeho pracovní režim a jaké proběhly změny v pracovním zařazení Jaký má vliv pracovní činnost pečujících osob na dítě.

Matka je na rodičovské dovolené s Evou. Otec matky je více než dva roky nezaměstnaný. Zda pobírá nějaké dávky, je předmětem našeho dalšího šetření. Partnerka matky je také nezaměstnaná.

ZDROJ: šetření v rodině – rozhovor s matkou

Finanční situace

Finanční aspekty – dlouhodobý příjem domácnosti, nárok rodiny na dávky a pobírání dávek rodinou, příjem potřebný k zajištění potřeb rodiny, způsoby, jak rodina s příjmem nakládá, dluhy rodiny.

Rodina je zajištěna ze sociálních dávek. Matka pobírá rodičovský příspěvek na nezletilou Evu ve výši 3800 Kč měsíčně, 2220 Kč měsíčně přídatky na děti, 9000 Kč měsíčně příspěvek na péči na Sárú a 500 Kč výživné na Evu a 1200 Kč výživné na děti Hakenovy.

Náklady na bydlení jsou asi 5500 Kč, matka uvádí, že s penězi nyní vychází dobře. V předešlém bydlíšti ale matce vznikl dluh na elektřině ve výši 4500 Kč, který dosud není uhrazen.

ZDROJ: šetření v rodině – rozhovor s matkou

Sociální začlenění rodiny

Charakteristiky obce / čtvrti – úroveň kriminality, znevýhodnění, zaměstnanost, velké rozšíření zneužívání/prodeje návykových látek, sociální status rodiny.

Rodina střídala často bydlení, ale vždy se nastěhovala do prostředí problémového, tj. vyšší míra kriminality, prodeje návykových látek. Tak je tomu i nyní. Důvodem je snadnější nalezení pronájmu a nižší platby za nájem.

Rodina je poměrně izolovaná, matka se s nikým mimo svou partnerku nestýká, její otec měl kamarády a známé v Ústí nad Orlicí, ale kontakt neudrzuje.

Sousedy neznají.

ZDROJ: spisová dokumentace, šetření v rodině – rozhovor s matkou

Komunitní zdroje

Dostupnost základního vybavení obce, doprava, škola, obchody, volnočasová zařízení, lékař, kostely nebo jiné modlitebny, podpůrné sociální a jiné služby. Míra jejich využití rodinou.

V Aši jsou sociální služby minimální. Ale funguje zde o. s. Kotec (sanace rodiny, terénní protidrogový program, volnočasové aktivity), jejichž služby by rodina mohla využít.

Pedagogicko-psychologická poradna, nemocnice a další odborní lékaři i odlehčovací služba a denní či týdenní stacionář pro zdravotně postižené děti jsou v Chebu vzdáleném asi 20 km.

Rodina v kraji využívala dosud jen služeb Domova pro osoby se zdravotním postižením Mája, pobytovou službu pro Sáru v době, kdy se vyřizovalo zrušení ústavní péče, podle potřeby byla využita odborná lékařská pomoc.

ZDROJ: znalosti OSPOD, spisová dokumentace, rozhovor s matkou

4. Analýza situace a potřeb dítěte

Potřeby dítěte

- Zajištění odborné pomoci – rehabilitace (tak, aby se se Sárou pracovalo i nadále jako předtím v Chebu a Liberci),
- zlepšení speciální péče o Sáru s ohledem na její postižení ze strany matky, tj. matka by měla umět se Sárou cvičit tak, aby se její tělesné postižení a jeho dopady minimalizovaly,
- více podnětů a stimulace z hlediska zlepšení komunikačních dovedností Sáry a rozvoje jejích mentálních schopností, projevů citové vřelosti, vedení a stanovení hranic matkou.

Rodičovské dovednosti, rodinná situace

Matka je schopna zajistit péči a s podporou se aktivněji podílet na rozvíjení Sářiných schopností. O dceru má zájem, jen si není jistá, jak má postupovat. Je odpovědná, dřívější výkyvy v péči se od roku 2012 neobjevily.

Dědeček nezletilý, který supluje otce, je schopen odlehčit dceři péčí o Sáru, těší ho, že je s dcerou a vnoučaty, chce s rodinou zůstat a nadále být dceři oporou.

Možnou podporou by mohl být i p. Haken, jehož zájem o starší děti trvá, vztahy mezi rodiči jsou urovnané, p. Haken je spolehlivý a během pobytu dětí v jeho domácnosti jsme nezaznamenali žádné problémy. Neuměl se postarat jen o Sáru vzhledem k jejímu postižení.

Další podpůrnou osobou pro matku v péči o děti a domácnost by moha být i její současná partnerka.

Přání dítěte

Vzhledem k Sářinu postižení zatím nebyla její přání zjištěna. Sára nevyužívá žádný alternativní způsob komunikace jako obrázky, tabulky, VOKS či makaton, ale umí vyjádřit ano – ne a částečně rozumí verbální řeči. Z toho důvodu je nutné navázání spolupráce s pracovníky odborných služeb zaměřených na podporu rozvoje Sáry (SPC Cheb).

Další techniky v případě, že odborná spolupráce nebude dostupná:

- využití uzavřených otázek či obrázků, tak aby je Sára mohla třdit, vybírat nebo na ně ukazovat,
- pozorováním Sáry v jejím běžném prostředí,

Přání rodičů dítěte

Matka i dědeček si přeje, aby byla Sára soběstačnější, zvládala základní potřeby a tím se lépe začlenila a zapojila do běžného života.

Ochranné a rizikové faktory

Ochranné faktory:

- u pečujících osob nejištěno užívání omamných látek ani kriminální činnost
- získání Sáry zpět do matčiny péče, tj. zájem matky o dceru
- zájem a schopnost dědečka podílet se na výchově
- vztah matky, tj. partnerka podporující matku a schopná se na výchově dětí podílet
- stabilizovaný vzájemný vztah mezi matkou a p. Hakenem, který by mohl matce vypomoci s péčí o Danielu a Matyáše
- hezké vzájemné vztahy mezi sourozenci

Rizikové faktory:

- zdravotní postižení Sáry vyžadující zvýšené nároky na pečující osobu
- matka samoživitelka pečující o 4 děti, z toho 1 těžce zdravotně postižené
- dřívější nestabilita zájmu o děti a domácnost ze strany matky
- prozatímní ne zcela fungující spolupráce matky s odbornými lékaři a dalšími institucemi

Příčiny ohrožení dítěte a důvody zahájení sociálně-právní ochrany

Zanedbání výchovy a výživy, když matka předala Sáru do péče bývalého partnera, který péčí o zdravotně postižené dítě nezvládl. Těžké zdravotní a mentální postižení Sáry kladoucí vysoké nároky na pečující osobu.

Dlouhodobý cíl

Zajištění stabilního rodinného prostředí, které bude uzpůsobené a stimulační pro Sáru, která má specifické potřeby (zdravotní a mentální postižení).